

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 31. srpnja 2024.
(OR. en)

12617/24

Međuinstitucijski predmet:
2024/0195(NLE)

UD 150
BIH 11

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	30. srpnja 2024.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2024) 335 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u Vijeću za stabilizaciju i pridruživanje osnovanom Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, o utvrđivanju općih zahtjeva u pogledu dokaza o podrijetlu izdanih elektroničkim putem u skladu s člankom 17. stavkom 4. Dodatka A Protokolu 2. uz taj Sporazum

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 335 final.

Priloženo: COM(2024) 335 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 30.7.2024.
COM(2024) 335 final

2024/0195 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u Vijeću za stabilizaciju i pridruživanje osnovanom Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, o utvrđivanju općih zahtjeva u pogledu dokaza o podrijetlu izdanih elektroničkim putem u skladu s člankom 17. stavkom 4. Dodatka A Protokolu 2. uz taj Sporazum

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se Prijedlog odnosi na odluku o utvrđivanju stajališta koje u ime Unije treba zauzeti u Vijeću za stabilizaciju i pridruživanje osnovanom Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između EU-a i Bosne i Hercegovine u vezi s predviđenim donošenjem Odluke o utvrđivanju općih zahtjeva u pogledu dokaza o podrijetlu izdanih elektroničkim putem.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane

Cilj je Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane¹ („Sporazum”) poduprijeti nastojanja Bosne i Hercegovine da dovrši prelazak na funkcionirajuće tržišno gospodarstvo. Sporazum je stupio na snagu 1. lipnja 2015.

2.2. Vijeće za stabilizaciju i pridruživanje

Vijeće za stabilizaciju i pridruživanje osnovano u skladu s odredbama članka 115. Sporazuma može davati preporuke i donositi odluke. Vijeće za stabilizaciju i pridruživanje svoje odluke i preporuke sastavlja na temelju dogovora dviju stranaka.

2.3. Predviđeni akt Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje

Na svojem sljedećem sastanku ili razmjenom pisama Vijeće za stabilizaciju i pridruživanje treba donijeti odluku o utvrđivanju općih zahtjeva u pogledu dokaza o podrijetlu izdanih elektroničkim putem („predviđeni akt”).

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Na prvom tehničkom sastanku o prijelaznim pravilima o podrijetlu, održanom 5. veljače 2020. u Bruxellesu, većina ugovornih stranaka Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla („Konvencija”)² složila se s provedbom revidiranih pravila Konvencije³ („prijelazna pravila o podrijetlu”) usporedno s pravilima Konvencije, na prijelaznoj bilateralnoj osnovi, do donošenja revidiranih pravila Konvencije.

Od 1. rujna 2021. na snagu je stupila mreža bilateralnih protokola o pravilima o podrijetlu među ugovornim strankama Konvencije i između EU-a i Bosne i Hercegovine, čime su prijelazna pravila postala primjenjiva.

Cilj je prijelaznih pravila o podrijetlu uvođenje blažih pravila radi jednostavnijeg utvrđivanja statusa povlaštenog podrijetla za robu i stvaranje mogućnosti upotrebe dokaza o podrijetlu izdanih ili podnesenih elektroničkim putem.

EU i Bosna i Hercegovina dogovorili su se da će primjenjivati odredbe članka 17. stavka 4. Dodatka A Protokolu 2. uz Sporazum u pogledu dokaza o podrijetlu izdanih elektroničkim putem pa bi stoga trebalo utvrditi okvir općih zahtjeva.

¹ SL L 164, 30.6.2015., str. 2.

² SL L 54, 26.2.2013., str. 4.

³ SL L 339, 30.12.2019., str. 1.

Na sastanku Zajedničkog odbora Konvencije 7. prosinca 2023. ugovorne stranke jednoglasno su donijele Preporuku Zajedničkog odbora o upotrebi elektroničkih potvrda u okviru važeće Konvencije. U Preporuci se utvrđuje popis uvjeta na temelju kojih, ako su ispunjeni, stranka uvoznica može prihvatiti dokaz o podrijetlu u obliku potvrde o prometu robe EUR.1.

Ti su uvjeti istovjetni onima kojima se utvrđuju opći zahtjevi u pogledu dokaza o podrijetlu izdanih elektroničkim putem u okviru ovog prijedloga.

Kako bi se osigurala ujednačena primjena odredaba o dokazima o podrijetlu u obliku potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem u Europskoj uniji, Komisija namjerava uspostaviti elektronički sustav za podnošenje zahtjeva za potvrde o prometu robe izdane elektroničkim putem, izdavanje tih potvrda, kao i za pohranu informacija i razmjenu informacija između carinskih tijela država članica i ugovornih stranaka Konvencije. Elektronički sustav potvrda o podrijetlu (sustav EU e-PoC) trebalo bi uspostaviti u skladu s Uredbom (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i njezinim provedbenim odredbama.

Stajalište koje EU treba zauzeti u Vijeću za stabilizaciju i pridruživanje trebalo bi utvrditi Vijeće.

Predloženi okvir tehničke je prirode i odnosi se na trenutačno primjenjiva prijelazna pravila o podrijetlu između stranaka i ne utječe na sadržaj protokola o pravilima o podrijetlu. Stoga nije potrebna procjena učinka.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali „postoji mogućnost da presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”⁴.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Vijeće za stabilizaciju i pridruživanje tijelo je osnovano na temelju sporazuma, i to Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane.

Akt koji Vijeće za stabilizaciju i pridruživanje treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

⁴ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke od 61. do 64.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojem se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na zajedničku trgovinsku politiku. Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 207. stavak 4. prvi podstavak UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. UTJECAJ NA PRORAČUN

Opći zahtjevi u pogledu dokaza o podrijetlu izdanih elektroničkim putem nemaju mjerljiv učinak na proračun EU-a jer se njihovo područje primjene uglavnom odnosi na olakšavanje trgovine i konsolidaciju suvremenih praksi carinskih tijela. Njima se predviđa pojednostavnjenje u područjima koja ostaju u nadležnosti odgovarajućih tijela, a da se pritom ne utječe na sadržaj pravila na temelju kojih roba stječe status povlaštenog podrijetla. Upotrebom dokaza o podrijetlu izdanih elektroničkim putem poboljšava se djelotvornost carinskih provjera i smanjuje rizik od prijevare uspostavom sigurnog okruženja za izdavanje i provjeru.

6. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će se aktom Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje dopuniti Protokol 2. uz Sporazum između Europske ekonomske zajednice i Bosne i Hercegovine, primjereno ga je nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u Vijeću za stabilizaciju i pridruživanje osnovanom Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, o utvrđivanju općih zahtjeva u pogledu dokaza o podrijetlu izdanih elektroničkim putem u skladu s člankom 17. stavkom 4. Dodatka A Protokolu 2. uz taj Sporazum

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Unija je Odlukom Vijeća i Komisije (EU, Euratom) 2015/998¹ sklopila Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane („Sporazum”), koji je stupio na snagu 1. lipnja 2015.
- (2) U skladu s člankom 117. Sporazuma Vijeće za stabilizaciju i pridruživanje osnovano u skladu s odredbama članka 115. Sporazuma može donositi odluke.
- (3) Vijeće za stabilizaciju i pridruživanje na svojem sljedećem sastanku treba donijeti odluku kojom se utvrđuju opći zahtjevi u pogledu dokaza o podrijetlu izdanih elektroničkim putem.
- (4) Primjereno je utvrditi stajalište koje u ime Unije treba zauzeti u Vijeću za stabilizaciju i pridruživanje jer će ta odluka Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje biti obvezujuća za Uniju.
- (5) Na prvom tehničkom sastanku o prijelaznim pravilima o podrijetlu, održanom 5. veljače 2020. u Bruxellesu, većina ugovornih stranaka Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla („Konvencija”)² složila se s provedbom revidiranih pravila Konvencije³ („prijelazna pravila o podrijetlu”) usporedno s pravilima Konvencije, na prijelaznoj bilateralnoj osnovi, do donošenja revidiranih pravila Konvencije.

¹ Odluka Vijeća i Komisije od 21. travnja 2015. o sklapanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane (SL L 164, 30.6.2015., str. 548.).

² SL L 54, 26.2.2013., str. 4.

³ SL L 339, 30.12.2019., str. 1.

- (6) Primjena prijelaznih pravila o podrijetlu jamči prilagodbu trgovinskih tokova i carinskih praksi do stupanja na snagu revidiranih pravila Konvencije 1. siječnja 2025. na kojima se temelje prijelazna pravila o podrijetlu.
- (7) Od 1. rujna 2021. na snazi je mreža bilateralnih protokola o pravilima o podrijetlu između nekoliko ugovornih stranaka Konvencije⁴, zbog čega su prijelazna pravila o podrijetlu postala primjenjiva⁵ do stupanja na snagu izmjene Konvencije.
- (8) Dva su glavna cilja prijelaznih pravila o podrijetlu⁶: uvođenje blažih pravila radi jednostavnijeg utvrđivanja statusa povlaštenog podrijetla za robu i stvaranje mogućnosti upotrebe dokaza o podrijetlu izdanih ili podnesenih elektroničkim putem.
- (9) Unija i Bosna i Hercegovina dogovorile su se da će primjenjivati odredbe članka 17. stavka 4. Dodatka A Protokolu 2. uz Sporazum u pogledu dokaza o podrijetlu izdanih elektroničkim putem. Stoga bi trebalo utvrditi okvir općih zahtjeva,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje u ime Unije treba zauzeti u Vijeću za stabilizaciju i pridruživanje temelji se na nacrtu akta Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*

⁴ EU, Island, Švicarska (uključujući Lihtenštajn), Norveška, Farski Otoci, Izrael, Jordan, Palestina (ovaj naziv ne tumači se kao priznanje Države Palestine niti se njime dovode u pitanje pojedinačna stajališta država članica o tom pitanju), Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo (ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova), Sjeverna Makedonija, Srbija, Crna Gora, Gruzija, Republika Moldova i Ukrajina

⁵ SL C, C/2024/1637, 20.2.2024.

⁶ SL L 2024/245.